

1170-
28
1733 20 b

DISSERTATIO INAUGVRALIS MEDICA
QVA
PROBLEMA
AN VMBILICI DELIGATIO
IN NVPER NATIS ABSO-
LVTE NECESSARIA
SIT
IN PARTEM NEGATIVAM
RESOLVITVR

QVAM
PRÆSIDE
D. IOANNE HENRICO SCHVLZE
MEDICINÆ ELOQVENTIÆ ANTIQVITATVM ET
PHILOSOPHIÆ PROFESSORE PVBLICO
ORDINARIO

ACADEMIÆ CÆSAREÆ NATVRÆ CVRIOSORVM ET
REGIÆ SOCIETATIS SCIENTIARVM BERO-
LINENSIS SODALE

PRO GRADV DOCTORIS

a. d. Martii MDCCXXXIII.
PVBLICE DEFENDET

IOANNES CAROLVS DEHMEL
SAGANO - SILESIVS.

HALÆ MAGDEBVRGICÆ
Typis JO. CHRIST. HILLIGERI, Acad. Typogr.

DISSERTATIO INAVGARIALIS MEDICA
 QUAE
 PROBLEMA
 AN AMBLYOPIA DELICATA
 IN IMPER NATIS ABSO-
 LUTE NECESSARIA
 SIT
 IN PARTEM NEGATIVAM
 RESOLVITUR
 QUAM
 P R A E S I D E
 D. IOHANNES HENRICO SCHULZE
 MEDICINAE P R O F E S S O R I A U G U S T I N I A N I
 ORDINARIO
 ACADEMIAE CAESARIAE NATURAE CURIOSORVM ET
 REGIAE SOCIETATIS SCIENTIARVM BEROLINENSIS
 MEMBRUM SOCIUM
 PRO GRADU DOCTORIS
 A. M. M. W. M. A. C. K. A. M. I. N. G. I. A. E.
 P R A E S I D E
 IOHANNES CAROLUS DEMMEL
 S T R A S S O - G I E S S I
 P R O F E S S O R
 P R A E S I D E

Typo. CHRIST. HILLIGER, Acad. Typog.

1171-

L. B. F. L. V.

DISSERTATIO INAUGURALIS
MEDICA

QVA

PROBLEMA

AN VMBILICI DELIGATIO
IN NVPER NATIS ABSOLVTE
NECESSARIA

SIT

IN PARTEM NEGATIVAM RESOLVITVR

PROOEMIUM.

Imis forte curiosa, aut magis
tamen curiosa, quam utilis, vi-
debitur speculatio, quando ad
mundi incunabula retro spe-
ctantes de primo, quod EVA
celebrauit, puerperio cogitatio-
nem instituimus. Sola mulierum in toto orbe,
vna cum vnico vitæ socio, ADAMO degebat,
remque adgredebatur non solum numquam ten-
tatam, sed cuius indolem ac decursum a nemine

A 2

po.

poterat audiuisse. Quas amicas habere potuit,
 quæ eam suffulcirent manu, erigerent alloquio,
 iuuarent consilio? Quæ obstetrix laboranti auxi-
 liares manus attulit, quæ nascentem filium excep-
 pit, puluinari imposuit, secundinam extraxit?
 umbilicum filo, vnde accepto? aut quo artem
 edocente? deligauit, quis forcicem, cultrumue
 præbuit? Quis lintea dedit aut latam fasciam ab-
 domini puerperæ constringendo, quis calidam
 lauando puerulo, quibus vasis & a quo confe-
 ctis, temperauit? quis recens nato cunas, quis
 mollem lectulum ipsi cum matre, procurauit, stra-
 uit, calefecit? quis iuscula matri curiose decocta
 procurauit, ne vegetabili nutrimento, vel omni-
 no crudo, flatulentia ingenerarentur, quibus non
 solum mater torqueretur, sed propagatis illis vna
 cum lacte ad tenerum pusionem, ille etiam ma-
 le mulstaretur. Quis vela dedit lecto obducen-
 da, ne oculi, clara luce perstricti, læderentur? quis
 ædes & habitationem, quæ ventos, nebulas nim-
 bos, pluuiam arcerent, quarum vis maxima ho-
 die habetur ad puerperæ valetudinem irreparabi-
 li damno afficiendam? Quis denique ab his læsis
 vel matri vel filio adhibendas medicinas edocuit,
 quis

1172.

quis præparavit? Taceo plura, quæ hodie puerperæ, nisi infelicissimæ, deesse non posse existimantur, & vel ab imperiosa consuetudine præscribuntur, vel in medicorum etiam libris longo ordine recensentur. Talia autem non primæ solum puerperæ desuisse omnia palam est; sed per multa sæcula deinceps desuisse etiam reliquis negari nullo pacto potest. Ex quo consequitur naturam omnino pauca requirere, sed vsum tyrannum, superstitionem, præiudicia, multa admodum requirere, neque vquam fatiari posse. Atque tantum abest vt talium non tam curiosa, quam cum serio studio iustaque cura instituta, meditatio inutilis sit, vt maxime valere possit ad reuocandum genus humanum a stolidis & insanis studiis, quibus semet ipsos complures pessundant, dum felices se putant in talibus, quæ ipsa per se a felicitate longe absunt, & ab illa longius auocant. Certe si homines secundum naturam viuere discerent, medicis paucis indigerent, quorum nunc benignissimæ & munificentissimæ nutriculae sunt intemperantia, & mille erroribus implicatum sanitati quam amplissime consulendi studium. Sed de aliis, quibus EVA puerpera

perā carere potuit, alii dispiciant: mihi nunc illud solum curæ est, an Caino aut Habeli recens natis umbilicum ligauerit & præciderit? Quum vero illam quæstionem, quantum de factō quæritur, nullo pacto liceat decidere: vtilius quærimus de iure, id est necessitate huius deligationis, quam hodie plerique ita indubitam esse existimant, vt homicidii reos agant quoscunque aut quascunque, qui effecerunt aut permisērunt, vt illa vel omitteretur, vel male, iuxta artis regulas, perageretur. Licebit autem ita in hac quæstione versari, vt argumenta illorum, qui absolutam eius necessitatem requirunt, ad examen reuocemus, eaque, quæ pro neganda illa faciunt, simul expendamus. Cui idem, quod nobis, visum haud fuerit, nobis tamen non imputare poterunt temeritatem in humani generis perniciem cessuram: quippe in ipso hoc limine protestantibus, non esse nobis animum dissuadendi innoxiam præcautionem, quam absolute necessariam esse negamus & pernegamus.

§. I.

Quæritur an funiculi umbilicalis deligatio in recens natis tam absolutæ sit necessitatis, ut vita nati ex hoc funiculo pendeat? Huic quæstioni ut satis fiat, seorsim consideranda sunt, quæ sint in umbilicali funiculo; ex quibus constet partibus, & quem usum præstent foetui, quod fatum in iam nato habeant singulæ eius partes? Umbilicalis funiculus est ductus membranofus, digiti crassitiem large æquans, ab œtus abdomine ad placentam uterinam, trium vel quatuor fere spithamarum longitudine, extensus, intus includens arterias binas umbilicales dictas, & unam venam, umbilicalis etiam nomine insignitam, ut & cellulis suis plurimis multam glutinosam humiditatem includit, quam ad amnion, cui continua est membrana hæc, deponere videtur. Arteriæ binæ in hoc funiculo tortuose sibi & venæ circumductæ, in abdomine foetus, a fine aortæ, vel ex iliæ internis oriundæ, ab illo loco pergunt sub peritonæo, vel in limbo productionis cuiusdam a peritonæo, proxime ad pelvim prætereuntes istam regionem, ubi in viris vasa spermatica, in feminis ligamentum uteri rotundum, traiciunt; deinde ad illum locum progrediuntur, ubi in iam natis umbilicus enascitur, ibique ad cutim, quodam quasi geniculo aut nodo, committuntur cum sui reliqua parte extra abdomen vsque ad placentam exporrecta. Per illas sanguis a foetu ad placentam dimittitur: cui vero id vsui fiat, a nostro scopo longius esset remotum hic edisserere. Vena, ex ipsis vltimis ramificationibus arteriosis reflexis orta, multis inter se venulis coeuntibus in unum truncum, oritur, & sanguinem e placenta reducit, quem per

per tortuosum iter ferens ad corporis quasi portam, ibi ad cutim similiter geniculum quoddam habet, quo cum parte sui reliqua committitur, & ne libera pendeat, intra limbum productionis a peritonæo, tamquam in vagina quadam, ad hepar producitur, quod per singularem quandam fissuram subit, & in sinum venæ portæ hiat, ita quidem ut e regione oppositum habeat canalem venosum, foetui peculiarem, cuius ope ad venam caavam & cor proxima via se exonerat.

§. II.

Quod fatum sit horum vasorum in iam natis, et si nuper plenius exposuimus, paucis debet & *de in ovifera* hic repeti. Maturo iam foetu e carceribus materni veteri egresso, cum reliquis secundinis, placenta etiam subsequitur, quæ nullius de reliquo est usus. Quare animalia omnia, naturæ quodam instinctu, dentibus suis funiculum, modico a corpore spacio, demordent: inter homines consuetum est vinculum funiculo iniicere certa lege, & iusto spacio deinde iterum relicto, abscindere & remouere. Relicta portio vsque ad cutim corporis exarescit, ac sponte decedit: in homine tardius, quia exsiccatur aero liber accessus, inunctis pinguibus & lintheis obuolutis, prohibetur: in animalibus ceteris, ubi hæc cura deest, citius, ac plerumque post paucas a partu peracto horas. Vero valde simile est interius relictas, tam arteriæ quam venæ portiones, eodem tempore a nexu cum cuti externa liberari, eoque non parum facere, quod iam natus pusio ad situm sibi antea insuetum, rectum, quibus inuoluitur, applicatione deducitur: quod tamen, quo tempore præciso

acci-

tanto debere esse ampliorem in homine, quantum plus spacii requirunt duæ partes, præ vna excipienda. Videtur inde consequi, huius intuitu amplæ venæ maius homini esse periculum hæmorrhagiæ, quam brutis recens natis, quoniam duo canales exigui citius angustantur & clauduntur, quam vnus maior. Enimvero vt cunque id sit verum, tamen nec tam exiguæ æstimari possunt binæ brutorum venæ, vt non æque facilis hic esse possit hæmorrhagia, si non æque vehemens: posito illo, quod non sit aliquid quod eam fieri vetet. Et in venis quidem per se non est adeo multum, quod metuas, quam in illis fiat motus sanguinis ab exterioribus ad interiora, nullo autem alio magis impellatur ipse sanguis, quam ea vi, quam subsequens, quippe trudens & propellens antecedentem, adfert: quare in amputationibus etiam nemo sollicitus est de venis abscissis ligandis: quod in arteriis vtiliter obseruatur. Quam vero hæc ratio hic cesset: metus hæmorrhagiæ iam maxime imminutus est; quippe nulla euentura est, nisi, insigni anomalia omnium motuum, sanguis per venas iter retrogradum capiat.

§. V.

De arteriis vtique maior erit iam metus, ne sanguis per vmbilicales illas extro fluat. Sed par est hic conditio hominis & bruti. In vtroque binæ arteriæ, fatis magnæ, ad vmbilici partem residuam feruntur: in brutorum foetibus hæmorrhagia non euenit: cur in humanis tantopere extimescitur? quum, si necessitas in alterutro maior timenda esset, maior in bruta vtique cadat, quæ, simulac in lucem edita sunt, pedibus plerumque iam infiste-

insistunt, sicque reliquæ facilitati illam adiciant, quod sanguis suo pondere etiam ad partes interiores ruat & impellatur: quum homines recens nati & cunis impositi dorso incumbant, & ascensuro sanguini aliquam difficultatem hoc situ obiciant. Responderi talia obicientibus id fere solet, diuersam tamen esse hominis & bruti conditionem. Dum bruta demordendo funem umbilicalem diuidunt, dentibus ipsorum vasa ita comprimuntur, crebrisque impressionibus quasi implicantur, vt sanguis penetrare non possit: quum vero in hominibus instrumentum scindens adhibeatur, vtique consequi debere hæmorrhagiam, nisi vinculum aptum & ex artis obstetriciæ lege nexum impediatur. Differre igitur discissum hominis funiculum, & commorsum illum in brutis, vt differre contusionem & incisionem vel discissionem in chirurgia docemur.

§. VI.

Sint hæc vera: nam ipse attendens cani enixæ, cum funiculum admorderet, non festinasse, aut vno ictu illum diuississe, in pluribus ordine catellis probe vidi: siue naturæ instinctu id faceret, siue arteriarum crassities, & lubricitas totius funiculi, illam diutius in opere occupatam tenuit. Quando vero illud frustulum, quod reliquerunt, decidit: quod post paucas horas fieri probe meminisse possum, perit sane omne præsidium, ab his euandis reliquiis, certa lege commorsis & implicatis, speratum. Decidit autem iuxta cutim corporis, æque vt in homine. Quid tunc impedit porro hæmorrhagiam in brutis? Nimirum idem quod in homine post casum umbilicalis funiculi impedire debet:

bet: iamque compar utrobique est ratio. Nolo iam disputare quam vere compressoriae isti per morsum inter obtusos dentes, umbilicalium vasorum diuisioni effectus tantos in arterias tribuere liceat, praesertim tam amplas. Certe nisi aliae causae subessent, & si sanguis illo impetu, qui arteriis ordinarius est, illuc ferretur, parum eius obfisteret impetui per morsum inter obtusos dentes facta earum diuisioni. Nam & in grauibus contusionibus, ubi membra quasi comminuta sunt, satis saepe magna fiunt sanguinis profluuia, si maioribus etiam vasis eadem comminatio scum vulnere accidit.

§. VII.

Hoc praesidio non inulti cupiunt depelli. Regunt, illo, quantillum sit, a demorso funiculo ad casum relictae partis, tempore interiecto, arterias ita demorsas, & in apice clausas, intra corpus trahi; adeoque ibi deinceps remanere fructum illius artificiosae demorsionis: quemadmodum plerique omnes credunt in homine citra ligaturam relictas arteriarum venarumque partes in apice contrahi ac claudi, lapsoque illo, quod ultra ligaturam erat, reliquum omne intus trahi. Sed rogo illos, qui ita sibi rem imaginantur, naturam, non dicam penetrare magis, sed ea, quae in superficie fiunt, fidelibus sensibus obseruare meminerint: ita conuincuntur in lapsa a brutorum corporibus portione umbilicali venas esse & arterias: in humanis autem funiculis, iam penitus ablati, non solum venam & duas arterias videbunt, sed & illud, quod natura in formando umbilico leges sibi a vinculo obstetricio praescribi non patitur: adeoque nihil remaneat, quod, sub quantacunque

que spe, ad genitalium partium magnum emolumentum, tam prouide curauerunt, tamque stolidi superstitione, conseruandum.

§. VIII.

Hactenus allata nihil valere ad ostendendum, quod animalibus brutis vlla sit in vmbilicali negotio prærogatiua, præ hominum prole, puto satis esse perspicuum. Videamus quid porro proferri in hac causa soleat. Obseruari in multis rebus, quod homo imbecillior & imperfectior nascatur reliquis animalibus, quum auium pulli, vix ouo egressi, pedibus ad insistendum & ambulandum satis bene vtantur, anates modo exclusi natent in aquis, agni, vituli, hinnuli equorum saltem pedibus suis nixi matrum vbera contrectare & exfugere valeant. DEVM autem naturæ humanæ conditorem hæc ita ordinasse, matresque a longioris gestationis onere exemisse, quoniam homini rationem dedit, qua excogitare posset, quibus opus esset ad conferenda procurandaque omnia, quibus tenerrima proles ad subleuandam imbecillitatem primæ ætatis indigeret. Hæc ita recte satis dici agnosco & largior: sed quænam est inde consequentia ad vmbilici deligationem? eamque absolute necessariam vni homini?

§. IX.

Certe quum hominum & brutorum fœtus in ceteris, quæ ad conceptionem, formationem & incrementum successuum pertinent, vt & in nutritionis negotio, in sanguinis peculiaribus viis, in cordis singulari constitutione, vniformiter, eodemque tramite, incedant: inque natis eadem, quæ in brutis mutari videmus,

mus, etiam in homine mutantur: nullam video rationem cur circa solum umbilicum diuersa homini a brutis accidant, nullumque verum testimonium, quod aliter euenisse quicquam ostendat. Funiculus umbilicalis datus est, vt sit communicatio cum placenta vterina: illa humano foetui æque necessaria est ac foetui quadrupedis: siue humanus foetus nascatur, siue brutorum excludatur, si secundum naturam omnia fiunt, maturitatem suam, cuique speciei debitam, quisque consequutus est: secundina facile ab utero secedit. Si itaque ex parte secundinae maturitas adest, eadem deesse non potest ex parte connexorum vasorum, quæ propter communicationem cum placenta erat data & facta. Si maturitas hæc aduenit, resoluitur nexus vasorum umbilicalium cum cute, decedit, quæ extra corpus propendebat, portio; quæ ad interiorem cutim adhæserat, pariter discedit; intus retrahitur, & successiue aboletur: & hæc pari modo, pari lege, in hominibus ac brutis fiunt: sicut ergo pari etiam euentu, si cetera recte habeant. Absit igitur naturam hic accusamus, quod hominem imperfectiorem in lucem protrudat, omnibus reliquis animalibus in hac parte indulgentior.

§. X.

Sed quid verbis opus est, vbi rerum testimonia adsunt. Annon exstant multa litterarum monumentis consignata exempla, quibus edocemur hæmorrhagias accidisse per umbilicum vel plane non deligatum, vel vitiose constrictum, quæ vel non animaduersæ vel studio

1147.

dio neglectæ, lucis vix acceptam vsuram tenellulis eripuerunt. De Helena, Constantini forore, Iuliani autem Cæsaris coniuge, auctor est AMMIAN. MARCELLINVS libro XVI. quod cum marem in Galliis genuisset, infantem hoc perdiderit dolo, quod obstetrix, corrupta mercede, mox nato umbilicum, plus quam conuenerat, præciderit. De hamorrhagia quidem non constat: & forte totum crimen in odium Constantini confictum est. Ergo clariora testimonia sectabimur. Fatendum autem, quod pauci admodum casus annotati inueniantur necessariis circumstantiis adiectis satis pleni, vt iudicium cum certitudine fieri possit. Forte vix operæ pretium iudicatum fuit talia notasse, quum inter auctores medicos tantum non confessa res sit, umbilicum non deligatum mortem, absoluta quadam necessitate, accersere: aut quia rarissime vsu venit umbilici deligationem omitti, nisi vbi plures circumstantiæ occurrunt, quæ iustam infanticidii culpæ suspicionem faciunt: quo casu vera rei gestæ series plerumque studio celatur, falsa autem & conficta non raro perhibentur. FABRIC. HILDANVS *obs. chirurg. cent. i. LII.* in genere accusat obstetricum in ligando umbilico vel imperitiam vel negligentiam, qua vel nimis strictam faciant ligaturam, vt ipsum vinculum vasa nimis cito percindat, (quasi vinculum iusto tempore discindere ea debeat.) vel nimis laxam, vt sanguis perfluat: atque sic, incertum vtro modo, femina nobilis Coloniensis duos infantulos viribus exhaustos se meminisse scribit. Videtur fore bonum virum totam illam obseruationem non

non alia intentione scripſiſſe, niſi vt occaſionem haberet communicandi ſuum puluerem, vaſis abſciſſis illico inſpergendum, qui ſi vere neceſſarius eſſet in hoc negotio, multas nationes diu deſiſſe opus eſſet, antequam aloë & ſanguis draconis in materiæ medicæ cenſum uenerunt.

§. XI.

Esto autem accidiſſe illis infantulis quocunq; modo hæmorrhagiam, vnde debilitati fuerunt, quis non optabit adiectum notatumque legi hic poſſe, quali conſtitutione mater nobilis fuerit, an pleno victu & vinoſo vel aromatico uſa ſanguinem vel nimium, vel nimis fluxilem & expanſiuum, fœtibus ſuis elargita fuerit, quali lacte uſi & excepti fuerint recens nati, an clamoribus & ciulatibus humores nimium commouerint ſuos, vt extra vaſa erumperet: quæ a partu hora, quo die id factum ſit: annon illa, omni ſanæ rationi contraria, funiculi umbilicalis per illita pinguia emolliſſio euentum induxerit, fouerit, auxerit? anno forte medicamenta, neſcio cuius rei cauſa, teneris vix in lucem editis ingeri ſolita, ſanguinem commouerint, aut ſolidorum motum peruerterint: an forte, quia nobili loco nati, eximio vini lauacro fuerint abluti, an cunæ & culcitra nimium calorem attulerint, aër ambiens calore nimio feruidus fuerit? Quæ ſingula vt inter homines accedere poſſe & ſolere nec dubitari nec diſſimulari poſſe: ita medicorum nemo tam erit pertinax, vt non vltro conſeſſurus ſit tanto maiorem exſerere in corpuscula recens natorum vim talia poſſe, quanto illa magis ſunt tenera & omnino ſenſibilia.

§. XII.

§. XII.

Dispicendum igitur est de aliis exemplis aliquantum plus luculentis. Bina leguntur *Miscell. Acad. N. C. Decur. II. Ann. VII. obs. 193.* Scilicet infans, post tractationem ab obstetrice more solito & rite peractam, fasciis atque puluillis inuolutus quieti committebatur. Quum post longiusculum tempus fasciæ resoluerentur, mortuus inueniebatur, *quia insperato & nemine opinante, ex corpusculo ipsius sanguis prorupit INTRA ligaturam aliquanto remotiorem in vasis umbilicalibus institutam.* Quis non videt quam hæc obscura sint. Deligatio more solito rite erat peracta: cadit ergo suspicio tanquam filum adhibitum nimis tenue, & maiori vi adstrictum, membranam obductam vasis, vna cum ipsis, disciderit. Magis etiam hanc cogitationem remouet, dum scribit auctor, intra ligaturam aliquanto remotiorem, scilicet a cute abdominis, sanguinem prorupisse. Vnde tandem proruperit nemo intelligendo assequetur. Colligere autem fere cogimur, quod medio spacio inter corpus & ligaturam aperturam quædam facta sit; quoniam hoc confectarium inde deducit: *suaderem itaque, ut recens natorum vasa umbilicalia distinctis in locis bis aut ter ligarentur, præcipue etiam prope umbilicum; ne semel solum vasa ista in parte extrema ligata, RVPTA FORSAN IN MEDIO postea sanguinem cum vita emittant.* Si ita res accidit, fateor inter rarissima, & forte vix vquam alibi obseruata, referri meretur. Quod vero magis mireris, idem illud didum pene accidisse iterum notat, adducens puellam propter causam antea dictam similiter in vitæ periculo versatam, sed plane *singu-*

*singulari, & fortassis diuino, instinctu matronæ cuiusdam, de
valis vmbilicalibus meruentis, ereptam.*

§. XIII.

Vereor sane vt auctor illius obseruationis suis sen-
sibus ea, quæ ad memoriam posteritatis transmisit, ob-
seruauerit: vix enim temperaturus sibi fuisset, quin sal-
tem in defuncti corpusculo accuratius inquireret in om-
nia, vt edoceret nos de omnibus circumstantiis rei
tam raræ, tam inauditæ, &, vt antea dixi, meo quidem
iudicio, antea nãmquam auditæ & annotatæ. Sine du-
bio etiam adiectum optabunt quid puellæ vltimæ acci-
derit, de qua nihil annotat, quam parentes *coactos fuisse
noctu accersere sacramentum baptismatis*: iucundumque non
minus quam vtile lectori foret cognoscere, quid in tam
rara & inaudita recens natorum hæmorrhagia ad salutem
fuerit proficuum: quod non modicarum fuisse oportet
virium, quippe vincere debuit vim illam, quæ arteriam in
medio suo corpore perfringere, & deinde fatis renacem
quoque membranam disrumpere valuit, vt effluxuro
fanguiui via pararetur. Nemo vero vitio mihi verteret,
quod operæ parco pluribus de his exemplis, multis no-
minibus vtique reprobis, & in hac quæstione nihil pro-
bantibus, quin nec illustrantibus sed obscurantibus, dis-
putandi: quare clariora quæram.

§. XIV.

Venio ad casum minime dubium, qui in *Actis phy-
sico-medic. Acad. N. C. Volum. II. obs. 50. schol.* legitur, & in
hunc sensum relatus est. Obstetrix, nescio quo fato,
liga-

1179-

ligaturam vmbilici facere in puerulo recens nato omnino oblita fuerat; paruulum, linteis atque puluillis probe munitum, adstanti cuidam feminae tradiderat: hæc illum per dimidiam iam horam in gremio fouerat, quum animaduerneret sanguinem per puluillos penetrare. Religantur omnia, inuenitur infantem, respectu corpusculi sui, ingentem sanguinis copiam profudisse, *Et nihilominus neque tunc temporis, neque postea, ullam debilitatem manifestabat.* Fluxit utique sanguis per vmbilicum non deligatum. Concedo. Sed & mihi concedetur aliquanto tempore post resectum funiculum non fluxisse: quum intelligi non possit, qui factum fuerit ut vel obstetrix, vel adstantium aliqua, fluentem sanguinem non animaduerneret, dum recens natus abluebatur, primis vestibus induebatur, fasciis circumdabatur. Ergo iam aliqua est rescissarum in vmbilicali funiculo arteriarum venæque conditio, diuersa ab aliis arteriis discissis, quæ sanguinem tanta vi, tantoque impetu, illico euomunt & arcuatim impellunt, ut impossibile sit non animaduerti. Si tales arteriæ binæ, solito impetu, per horæ dimidium sanguinem eiecissent, absque dubio actum fuisset de vita non pueruli recens nati, sed prorsus adulti cuiusvis viri. Hic tamen pusio ne debilitatus quidem fuit. Sed debilitas funesta euentura fuisset, nisi, re mature animaduersa, obex fuisset obiectus. Hoc tu supponis quidem, ego nego: idque insuper contendo ne fluxurum quidem fuisse sanguinem, nisi aliqua, quacunque demum causa, fuisset commotus, forte balnei,

C 2

quo

quo ablatus est, nimio calore, vel alia, quæ inueniri potuisset, si mox curiose in singula fuisset inquisitum, quum omnia recenti obuersarentur memoria.

§. XV.

Conficient forte rem istiusmodi exempla ubi infortunio quodam factum est, ut funiculus umbilicalis proxime ad cutim abdominis abrumperetur. Tale legitur modo laudatorum *Actorum phys. med. Vol. I. obs. 207.* Adscribam omnia, quæ ad rem præsentem faciunt: *vasa umbilicalia, nescio quo sidere infausto, in partu, ab improvida obstetricis manu, in musculis abdominis relictis abrupta, morti proximum fere per hæmorrhagiam exhibuere foetum. Obstetrix infelici adeo euentui medelam allatura, ceræ globulo adaptato, posteriorem hæmorrhagiam sistens, felicem vasorum umbilicalium coalitum expectauit & consequuta fuit.* Non satis clarum est an hic infans morti proximus dicatur fuisse per hæmorrhagiam actu consequutam, an extimescendam ex hypothese recepta: illud omnes facile intelligant, non oportere vehementem fuisse illam, quam obstetrix globulo ceræ aptato sistere valuit. Magis etiam hunc casum assertionem meam confirmare, quam conuellere, quilibet intelliget, qui considerabit, quid de arteria alia, aut binis aliis ruptis, expectandum esset. Quamquam enim nec ignoro, nec impugno, illas tandem enispari contrahique: videmus tamen quotidie, quam non audeant chirurgi in amputationibus hunc euentum præstolari, quin omne genus præfidiorum afferant, ligaturas, cauteria actualia, potentialia: quum ta-

men

1180.

men omni ista cura habita aliquando sanguis summo periculo perrumpat.

§. XVI.

Venio tandem ad aliud abrupti funiculi vmbilicalis luculentum exemplum, quod ex litteris & ore amicissimi & humanissimi viri, D. D. TREW, illustris Reip. Norimbergensis physici excellentissimi, pridem accipi: nunc in laudatissimis *Actis physico-medic. Acad. Nat. Cur. Vol. II. obs. L.* publice legitur. In pauca conferam, quæ ibi recognoscere plenius licet. Honestâ femina, quâ gemellos vtero gereret, opinione citius dolores ad partum efficaces sentiebat nocturno tempore. Dum ancilla obstetricem laudatumque medicum accersit, ad exitum properat primogenitus, quem sola relicta puerpera manibus excipiens, ob lubricitatem, & in reliqua consternatione, non satis firmiter tenebat, quin fere elapsus esset. Ita non sentiebat ipsa funiculum abruptum esse, iamque natum linteis ac pulvinaribus mandabat, de se, & de altero, vna cum secundinis relicto, sollicita. Prodiit deinde etiam alter, sequuntur secundinæ. Dimidium horæ satis inter hæc effluxerat, dum obstetrix & medicus aduentant. Illa se mox accingit vltimo nato a secundinis liberando, quo facto de primogenito etiam dispicitur. Iam attoniti spectant funiculum abruptum, vt vix vnguem digiti æquaret residuum: magis mirantur, *nihil propemodum sanguinis effusum fuisse, etiam patius cruore denso obstructam esse.* Aegre hærebat, (quod ex litteris suppleo) vinculum, quod obstetrix applicare nitabatur, quippe membranæ folius tenue frustulum super-

5211

pererat : quinto tamen die cicatrix optima succedebat. Vixit hic infans, cum socio eodem partu subsequuto, vltra mensẽm, deinde vero (quod iterum ex certa scientia suppleo) eadem hebdomade vterque vitam, eodemque morbo, pluribus eiusdem matris liberis funesto, amissit & ad plures abiit.

§. XVII.

In tota hac historia, recentissima, multisque per Norimbergam honestis viris ac matronis notissima, nihil est, quod non insigni plane modo confirmet, haud esse absolute necessariam vasorum umbilici deligationem, & nec hæmorrhagiam necessario, nec mortem consequi, vbi illa fuit omissa. Non possum quin commendem notabiles quasdam circumstantias, quarum consideratio ad summam rei vtrique facere mihi quidem videtur. Tam expeditus successus ipsius exclusionis testatur, fœtus omnino ad plenam maturitatem in vtero materno peruenisse, vnde nec mirum quod funiculus, secessioni iam maturus, facile fuit abruptus, quippe solis tantum membranæ suæ fibris cum cuticula commissus, arteriisque ac vena ad geniculum suum ita iam dispositis, vt maturorum fructuum petioli, qui & ab arbore & a fructu facili negotio secedunt. Posita iam & perfecta maturitate, positum est & perfectum hæmorrhagiæ impedimentum. Gemelli fuerunt, quos mater, corporis, vt memini, admodum mediocris, gestavit ad illam maturitatem. Facile apparet superfluum nutrimentum in istos gemellos non fuisse transmissum, vnde nec plethorici nati sunt, & facta illa, quæ casu accidit,

cidit, vmbilicalis funiculi abruptione, nec hæmorrhagia nec hæmorrhagiæ rudimentum euenit. Quo ipso discimus hæmorrhagiam in natis hominum prolibus non absolute euenire, sed illis forte circumstantiis, vbi nondum perfectissime maturus infans, a matre plethorica & succis abundante ipsemet quoque plethoricus, in lucem editus fuit, hæcque plethora a quacunque demum causa, vel in ipso nato existente, vel extus aduentante, commota & exagitata fuerit.

§. XVIII.

Subiungo alium casum, quem idem laudatus Exc. D.D. TREW iisdem litteris a. d. VIII. Martii 1600. scriptis, mecum communicauit; ita autem habet: Nuperime accidit a. d. XXVII. Febr. satis adhuc frigida tempestate, quippe omnes plateæ niuibus & glacie erant obtectæ, vt impia mater recens natum infantulum, linteis quibusdam & magno puluinari inuolutum, saxo quadrato ad portam orphanotrophei imponeret. Inter horam vespertinam octauam & nonam cuius quidam illuc veniens audire sibi visus est vocem eius, sed transit. Domi ipsum hæc res afflixit, quare, visurus quid rei esset, cum vxore sua eo abiuit; vident iacentem, & vt intro ferretur, efficiunt. Parum absuit quin dimidium horæ inter has moras abeundi redeundique efflueret. Incertum tamen omninoque incognitum est, quanto tempore iam ante expositionem domi iacuerit. Quum religaretur fascis iste, pusio inueniebatur, cui a rescisso vmbilicali funiculo vlnæ quarta pars hærebat, nullo ligamento circumducta: sed nec vllum vel

vel minimum sanguinis effusi vestigium visebatur. Obstetrix accita umbilicum sine mora ligabat, abluibat, sacroque fonte lauandum tradebat. Eadem nocte mortuus pufio altero die disseccandus tradebatur mihi, (D. D. TREW) qui omni industria vasis sanguiferis attendi, visurus an forte iacturam sanguinis antea fecisset. Sed omnia vasa, vsque adeo etiam intestinorum capillaria illa, sanguinem suum ita ostendebant, vt nihil hic appareret, quod non in omnibus iuxta naturam constitutis inueniatur eodem modo. Haftenus ex literis amici. Esto iam in hoc pufione frigus vehemens effluxum impediuisse: quod tamen immediate ad corpusculum accedere non potuit, quippe culcitra magna obuolutum: quis tamen non crediderit, illo tempore, quo nascebatur & umbilicalis funiculus rescindebatur, eum caluisse vel mediocriter, atque ibi debuisse vel aliquid sanguinis effluxisse, donec a frigore demum constringeretur?

§. XIX.

Atque hæc iam de umbilicalis funiculi deligatione, ob metum hæmorrhagiæ necessaria, satis videtur disceptasse. Superest dispicere num qua sit alia causa, ob quam absolute necessariam eam existiment aliqui. Videtur autem esse aliquos, quibus, etiam extra hunc euentum hæmorrhagiæ, mortem nati infantis ineuitabilem esse persuasum est, si umbilici deligatio omittatur. Sic legimus pronunciatum, foetum, quem iuencula XVIII. annorum, (quam simplicem fuisse ipse ille, qui casum posteritati mandauit, certiores nos reddidit) ediderat, quem

quemque misera mater, torturæ subiecta & innocentiam; simplicem monstrans, mortuum fuisse editum compro-
bavit; illum, inquam, obiisse ob vasa umbilicalia non
abscissa & deligata. Quo fundamento nixus aliquis
ferre sententiam illam potuit medicus; qua deinde fre-
tus iudex fideiculis carnificis subiecit miseram puerperam?
præsertim quum foetum mortuum non secuisset,
vt plura colligi signa possent viuusne an mortuus lucem
adspexisset? Vere practicum hic est dilemma, quod
semper in carnificem concludit. Nam iuxta PAVL.
ZACCHIAM *Quæst. medico-legal. Lib. I. Tit. II. quæst. VII.*
§. 5. nato debili, qui nec plorat, nec mouetur, nec ali-
ud vitalitatis signum edit, umbilicus præcidi non debet,
adeoque nec ligari, donec aliquid horum appareat:
cuius sententiæ auctor est ille, quem legum auctores
nec fallere nec falli posse declararunt, HIPPOCRA-
TES *de superfoetat. §. VII.* Iam si nihil horum appareat,
sed foetum esse mortuum omnibus signis reliquis,
ipsaque expectationis diuturnitate, comprobatur; ob-
seruatio præcepti Hippocratei in delictum vertitur &
homicidii argumentum ponitur: quod idem homicidii
causa allegandum erat, si dubia nati vita deligatio & ab-
scissio facta fuisset.

§. XX.

Quæso autem veniamus ad rei præsentis seriam
perquisitionem. Ponamus viuacissimo infanti non li-
gatum, præcisum tamen, aut abruptum fuisse umbili-
cum, nulla superueniente hæmorrhagia: quæ dari pot-
est ratio, cur mori ille debeat? & quæ dari, quam non
D illico

llico refutent millies millena exempla quotannis nato-
rum & viuentium animalium, quibus vmbilicus non fu-
it ligatus, tamen ablata placenta funiculus diuifus? Si
vero aliqua imprudens, aut nihil ad hanc rem ne-
ceffarium ad manus habens, leipothymia etiam,
aut debilitate impedita accerfere nihil valens, de-
ligationem ac refcifionem præftare nequeat: an
ideo mori natus debebit? Equidem a meo ani-
mo impetrare non poffum, vt id metuam, DEVS auer-
tat ne in re feria adfirmem. Quid enim eft quod
mortem adferre poffit vel debeat? An fanguis ex cor-
pusculo nati erumpet in placentam? fed placenta tunc
emerita, vt non matris amplius, fic nec fœtus pars eft,
adeoque vita caret, nec fanguinem amplius transmit-
tet: ne dicam, hoc non futurum nifi rariffime, in
corpore plethorico, & plethora quidem per errores
diæteticos commota. Sed efto, appellatur pars aliqua
fanguinis: illa hic non fecus ftagnabit in frigida parte,
quam filigata efferet, At vero in putredinem abibit, ea-
que in corpusculum translata illud inficiet. Quomo-
do autem translata? per venam? inanis metus, a cor-
pore quippe defuncto. Sed corpus totum placente in
putredinem celerrimam mire pronum eft. Legi fabu-
lam fæpius serio narratam, fed contemnere diu cœpi,
postquam non femel placentam humanam quatuor vel
quinque diebus domi meæ habui, & terribilem illam
putredinem non vidi.

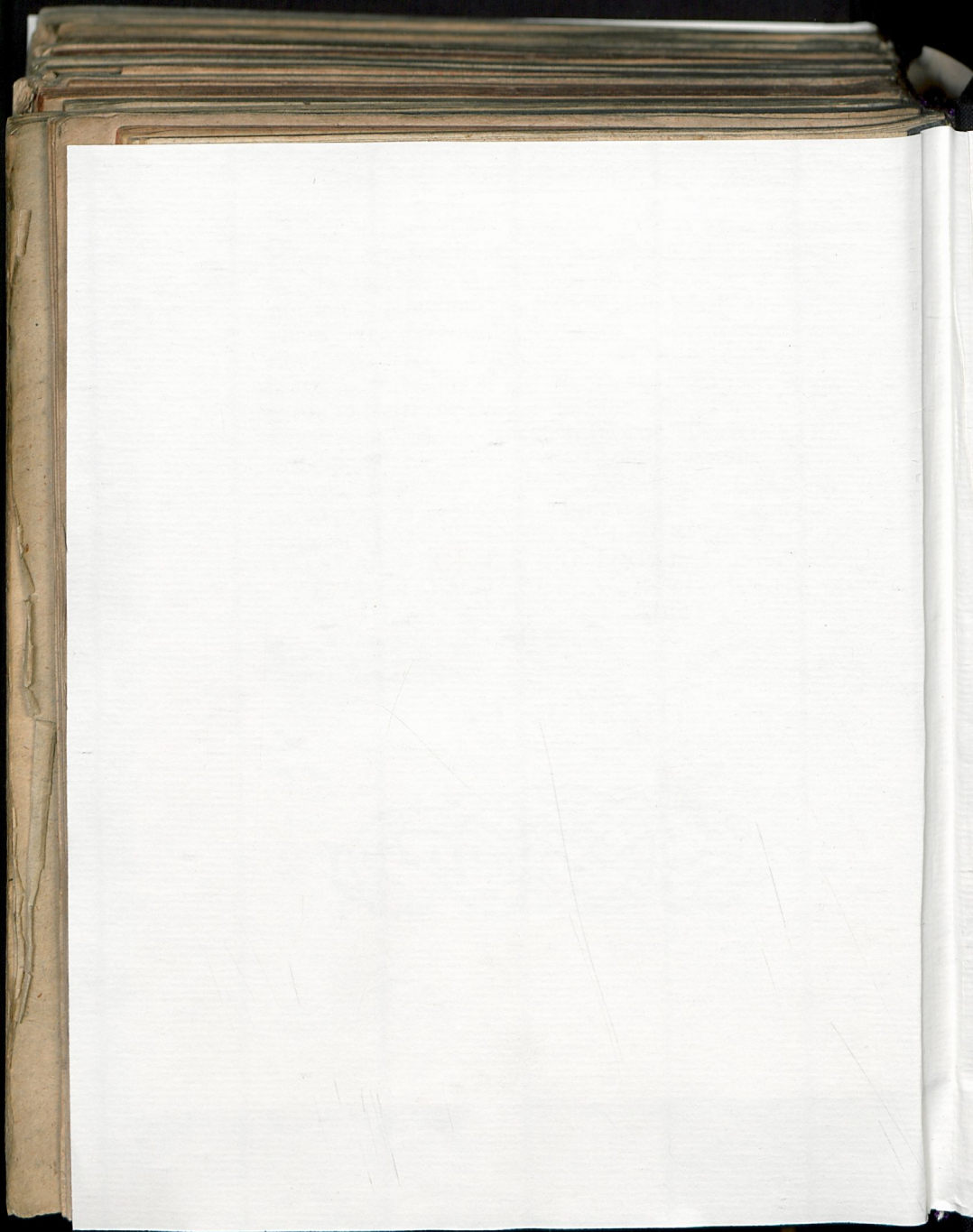
§. XXI.

Atque hæc funt quæ de quæftione propofita in fen-
ten-

tentiam negatiuam dicenda habui. Facile præuideo non omnibus primo intuitu sese probatura esse, quæ dicta sunt: nam quo semel est imbuta recens seruabit odorem testa diu. Ultra nonum annum preffi meas meditationes, nihilque a tam longo tempore obuenit, quod me contrarii conuinceret. Si cui videbor asseruisse *παράδοξα*, illum rogo vt fundamenta, ex quibus, tamquam conclusiones, dicta omnia fluunt, ad experientia Lydium lapidem semel iterumque exigat. Ea autem reperiet in dissertatione nupera *de vasis umbilicibus natorum & adultorum*; quæ si quis fideli obseruatione crebrisque sectionibus destructa dederit: primus ero, qui idem problema in sententiam affirmatiuam resoluiam. Ceterum repeto, quæ dixi & protestatus sum, ME NON CONTENDERE VT IN NATIS HOMINVM VMBILICI DELIGATIO IN POSTERVM OMITTATVR: quippe innoxia præcautio merito retinetur, quin legibus exposcitur, vbi in tanta generis humani a naturæ legibus aberratione paucissima grauida foetum exquisite sanum gestant, paucioresque matres & nutrices inueniuntur, quæ non cum exquisitissima nuper natorum cura eosdem maxime subinde lædant.

FINIS.

Halle, Dist. 1733

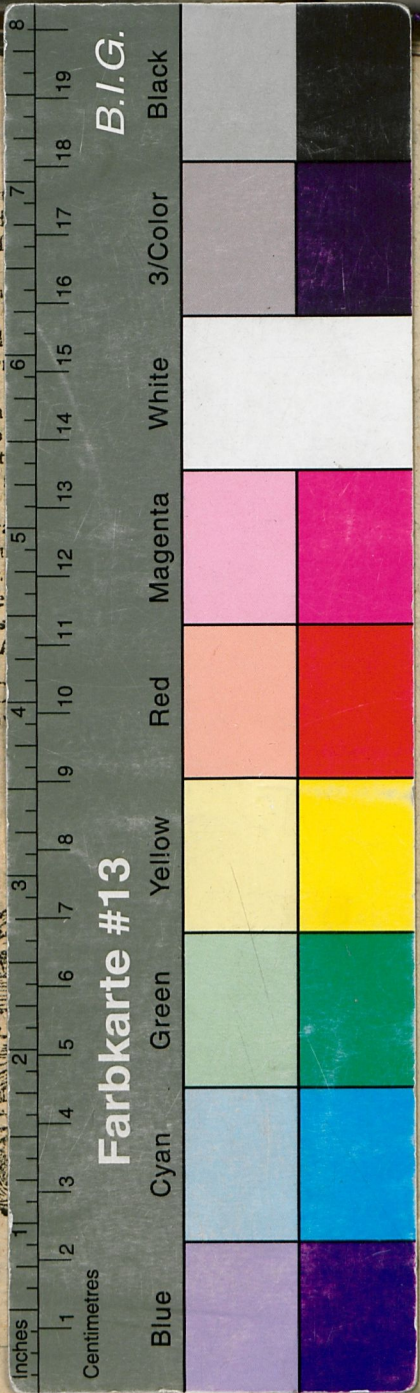
ULB Halle

3

004 928 121

B.I.G.

Farbkarte #13

1170-
28
1933 20
b

DISSERTATIO INAUGVRALIS MEDICA
QVA
PROBLEMA
AN VMBILICI DELIGATIO
IN NVPER NATIS ABSO-
LVTE NECESSARIA
SIT
IN PARTEM NEGATIVAM
RESOLVITVR

QVAM
PRÆSIDE
D. IOANNE HENRICO SCHVLZE
MEDICINÆ ELOQVENTIÆ ANTIQVITATVM ET
PHILOSOPHIÆ PROFESSORE PVBLICO
ORDINARIO

ACADEMIÆ CÆSARÆ NATVRÆ CVRIOSORVM ET
REGIÆ SOCIETATIS SCIENTIARVM BERO-
LINENSIS SODALE

PRO GRADV DOCTORIS

a. d. Martii MDCCXXXIII.
PVBLICE DEFENDET

IOANNES CAROLVS DEHMEL
SAGANO - SILESIVS.

HALÆ MAGDEBVRGICÆ
Typis JO. CHRIST. HILLIGERI, Acad. Typogr.